

Masarykova univerzita
Právnická fakulta

ZÁPIS ZO SÚDNEHO POJEDNÁVANIA

z predmetu: MV120K Rétorika

2007/2008

Viktor Szabo

UČO: 282176

seminárna skupina č. 1

Prehlasujem, že som zápis zo súdneho pojednávania spracoval sám a uviedol som všetky použité pramene.

1. Zápis zo súdneho pojednávania

Našou úlohou bolo zúčastniť sa súdneho pojednávania a zhodnotiť jeho priebeh z hľadiska dosiaľ nadobudnutých poznatkov z oblasti rétoriky. Vzhľadom k okolnostiam, pri ktorých sa interpersonálna komunikácia uskutočňuje, mi však nedá, nezmieniť sa aj o tých skutočnostiach, ktoré ju bezprostredne ovplyvňujú.

1.1. Primárne skutočnosti súdneho pojednávania

súd: Krajský soud v Brně

čas a miesto jednania: 02. 11. 2007 o 09:00, miestnosť č. 203B

číslo jednania: Sp. zn. 23C 4/2006 (civilné)

predmet jednania: ochrana autorského práva a úhrada primeraného zadostučinenia

1.1.1. Prítomní

- 1) samosudca *JUDr. Boris Filemon*
- 2) žalobca *Central Group, a.s.*, zastúpený *Jaroslavom Jarovcom*, poverený zamestnanec
- 3) právny zástupca žalovaného *JUDr. Milan Bedroš*, advokát (s plnou mocou na zastupovanie žalovaného *Jiřího Chládky*)

- ❖ pojednávania sa nezúčastnili žiadni svedkovia ani súdni znalci; zapisovateľka súdu nebola prítomná – použil sa diktafón

1.1.2. Sumarizácia prípadu

- ❖ Žalobca *Central Group, a.s.* žaluje *Jiřího Chládky* pre porušenia autorského práva k typovým projektom rodinných domov. Žalovaný podľa žalobcu neoprávnene použil vo svojich prospektoch projekty typových rodinných domov so špecifickými riešeniami ich architektonických problémov interiérových a exteriérových priestorov, pričom podľa názoru žalobcu tým porušil jeho autorské práva.
- ❖ V predmetnej veci už predtým prebiehali súdne pojednávania. Bol ustanovený sudca v predmetnej veci, vypracovaný znalecký posudok a prebehlo súdne dokazovanie. Súdne pojednávanie, ktorého som sa zúčastnil, malo byť posledným v predmetnej veci. Bola dosiahnutá dohoda o zmieri.

1.2. Priebeh súdneho pojednávania a jeho okolnosti z hľadiska rétoriky

1.2.1. Pred začiatkom pojednávania súdu

Budova Krajského súdu v Brně je po rekonštrukcii a podľa môjho názoru vzhľadom k exteriérovým i interiérovým priestorom dôstojne reprezentuje autoritu súdu.

Pätnásť minút pred začiatkom súdneho pojednávania sa dostavil k súdnej sieni zástupca žalobcu. Posadil sa a spoločensky náležite upravený čakal na začiatok pojednávania. Kufrík mal položený na kolenách, čím vytváral pomyselnú bariéru smerom k okoliu. Tento čas strávil štúdiom materiálov, zrejme súvisiacich so sporom. Pravdepodobne trpel nervozitou, čo sa prejavilo trasúcimi sa rukami.¹ V priebehu pojednávania súdu som dospel k presvedčeniu, že takýto pocit bol vo vzťahu k pojednávaniu neopodstatnený.

Zástupca žalovaného prišiel päť minút pred začiatkom pojednávania. Jeho oblečenie bolo spoločensky primerané k situácii i postaveniu, avšak nedbalo upravené (napr. neporiadne uviazaná kravata). Pri vstupe do súdnej siene sa stretol so zákonným sudcom, ktorý mu žoviálnym tónom položil otázku, či *nemá náhodou pozastavenú činnosť*. Odpovedal neisto a nepresvedčivo; pohľadom uhýbal očiam sudcu; rozhovor nasmeroval na plnú moc udelenú žalovaným (neprimeraná odpoveď). Činnosť pozastavenú nemal; profesionál by sa však mal s takouto otázkou (aj napriek prípadnej narážke na svoju osobu) bez problémov vyrovať.

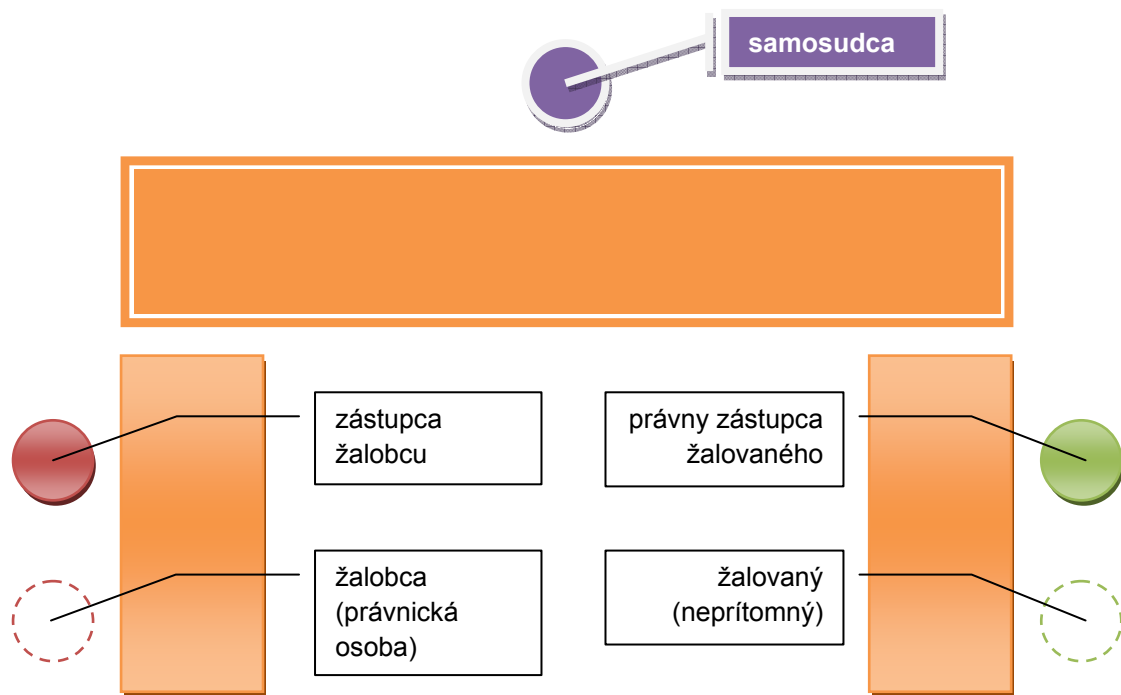
1.2.2. Súdna sieň

Rozmery súdnej siene by som určil v hodnotách 8 x 4 metre. Spĺňala tak priestorové požiadavky na konanie pojednávania daného i väčšieho rozsahu. Osvetlenie miestnosti zodpovedalo potrebám prítomných. Teplota v miestnosti sa pohybovala na štandardnej úrovni 20°C. V miestnosti bolo vyvetrané; sudca vstúpil po prvý raz do miestnosti približne desať minút pred očakávaným začiatkom pojednávania.

Zariadenie miestnosti bolo vo všeobecnosti primerané účelu; nábytok vyhotovený z tmavého dreva. Stoličky určené pre verejnosť však podľa môjho uváženia kritérium reprezentatívnosti nespĺňali, a to najmä kvôli zjavnému nadmernému opotrebeniu. Tento dojem môže vzhľadom k ich umiestneniu len umocniť prvý pohľad pri vstupe do miestnosti.

Na stene za sudcom bol zavesený štátny znak Českej republiky (formálny symbol výkonu štátnej moci – nie svojvôľa).

¹ Možné boli aj zdravotné dôvody.

Pozícia samosudcu a strán sporu

Umiestnenie zástupca žalobcu – zástupca žalovaného a žalobca – žalovaný umocňuje ich názorový antagonizmus. Sudca zaujíma nestranné postavenie.

Je dôležité sa tiež zmieniť, že sudca sedel vyššie ako strany sporu (znak nadriadenosti).

1.2.3. Verbálna, neverbálna a paralingvistická komunikácia

A. Sudca

podľa Kretschmerovej konštitučnej teórie: atletický typ

Počas súdneho pojednávania mal sudca oblečený talár, ktorý podľa môjho názoru predstavuje symbol neosobného, nezávislého a nestranného rozhodovania.

Jeho verbálny prejav bol vecný, ale tichý a nevýrazný. V prípade niektorých právnych zástupcov sa takýto spôsob reči osvedčil. Nazdávam sa však, že v prípade sudcu ako verejnej osoby nie je žiaduci. Na druhej strane mal hlboký hlas, čím vzbudzoval dôveru. Kládol výhradne prísne otázky.

Z pohľadu neverbálnej komunikácie sa podľa môjho názoru dopustil nasledovných chýb:

- a) častý pohľad smerom nadol, nahor a do prázdna,
- b) pri zaprotokolovaní priebehu pojednávania a jeho výsledkov (diktafón) sa porezal výhradne von oknom a

- c) otáčanie sa aj so stoličkou (na kolieskach) smerom k právnemu zástupcovi žalovaného.

Vzhľadom ku skutočnosti, že jeho otáčanie bolo smerované výlučne k právnemu zástupcovi žalovaného a pri komunikácii so zástupcom žalobcu zotrval v tomto postavení, hodnotím jeho správanie ako náznak možnej zaujatosti sudcu.

B. Zástupca žalobcu

podľa Kretschmerovej konštitučnej teórie: astenický typ

Po príchode do súdnej siene sa správal uvoľnene. Písomnosti na stole mal starostlivo uložené. Verbálny prejav bol kusý (de facto dve vety). Nemožno ho považovať za dostatočne zreteľný. Odpovede na sudcove otázky boli primerané.

Pri odchode z miestnosti kvôli prerušeniu pojednávania (dohoda o zmieri) a po ukončení pojednávania kráčal vzpriamene a s istotou. Neverbálne vyjadroval snahu o rýchly odchod (zapínanie saka, rýchly príchod k dverám).

C. Právny zástupca žalovaného

podľa Kretschmerovej konštitučnej teórie: piknický typ

Prejav právneho zástupcu žalovaného hodnotím vzhľadom ku komunikačnej situácii ako málo formalizovaný. Hovoril dostatočne nahlas a zreteľne. Odpovede na sudcove otázky boli primerané.

Písomnosti mal rozložené po celej ploche stola (možná väčšia osobná zóna); keďže išlo o posledné pojednávanie vo veci, myslím si, že veľké množstvo dokumentov nebolo potrebné (možná potreba opory o písomnosti; resp. „hranice“). Počas reči sudcu si vytvoril z pera zábranu (držal ho oboma rukami), neskôr ho niekoľkokrát po sebe zapol a vypoľ (nervozita).

Pri prejave k sudcovi sa v stoji opieral o stôl. Pravdepodobne sa cítil neisto; používal však otvorené gestá (dlane smerom hore).

Priebeh súdneho pojednávania hodnotím ako veľmi pokojný. Menej výrazné prejavy strán sporu mohli byť spôsobené uplynulými pojednávaniami súdu, počas ktorých strany sporu predkladali súdu svoje argumenty a možno sa nazdávať, že sa vzájomne i verbálne napádali. Ak tomu tak skutočne bolo, zúčastnené strany to podľa môjho názoru neoslobodzuje od očakávania konania, ktoré sa s ich profesiou bezprostredne spája.